

Kontrola exportu zboží dvojího použití

Legislativa EU a ČR týkající se kontroly vývozu

Postupy a procedury při podání žádosti o povolení k vývozu

Online seminář

24. 11. 2020

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Ing. Zora Ondřejčiková
Licenční správa MPO
odd. mezinárodních kontrolních
režimů

Co je zboží dvojího použití?

Zboží a technologie dvojího použití představují širokou škálu produktů v průmyslové, jaderné, chemické a biologické oblasti.

Ačkoli jsou vyráběny a předurčeny pro civilní použití, mohou být vzhledem k svému charakteru a vlastnostem zneužity zejména k výrobě zbraní hromadného ničení a jejich nosičů případně pro vojenské účely nebo v souvislosti s porušováním lidských práv.

Co je zboží dvojího použití? Příklady

Chemikálie (1C350)

(např. kyanidy, kyselina fluorovodíková, trietanolamin,...)

- Civilní použití těžební průmysl, leptání skla, kosmetika, farmaceutický průmysl

- Chemické zbraně prekurzory

Co je zboží dvojího použití? Příklady

Vláknité materiály (1C010, 1C210) (uhlíkové, aramidové, skelné)

- Civilní použití

Sportovní potřeby

- Jaderné použití

Vysokorychlostní rotory plynových odstředivek

- Raketová technika

Konstrukční komponenty

Co je zboží dvojího použití? Příklady

Bezpilotní vzdušné prostředky (Unmanned Aerial Vehicles UAV) (9A012, 9A112)

- Civilní použití
zemědělství, sledování hranic,
meteorologie
- Vojenské použití
nosič zbraní, průzkum terénu

Co znamená kontrola vývozu a proč je důležitá?

- ❑ Soubor procedur a opatření přijatých jednotlivými státy za účelem regulace a monitorování obchodu s citlivými položkami, technologiemi a informacemi, které se vztahují k zbraním hromadného ničení.
- ❑ Mechanismus, který má preventivně působit proti výrobě a kumulaci konvenčních zbraní v rizikových regionech a proti šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů.
- ❑ **Režim kontroly vývozu nebrání obchodu pro mírové účely, ale pomáhá zamezit nelegitimním obchodům.**
- ❑ Chrání vývozce před politickými a ekonomickými riziky při obchodování v citlivých oblastech a poskytuje jim nástroje k jejich vlastní ochraně.

Právní předpisy upravující kontrolu exportu zboží dvojího použití

- ❑ **Nařízení Rady (ES) č. 428/2009** ze dne 5. května 2009, kterým se zavádí režim Společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití
- ❑ **Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 2019/2199** ze dne 17. října 2019 – **novela přílohy I** nařízení Rady (ES) č. 428/2009
- ❑ **Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1232/2011** ze dne 16. listopadu 2011 - všeobecná vývozní povolení EU

Právní předpisy upravující kontrolu exportu zboží dvojího použití

- ❑ **Zákon č. 594/2004 Sb.**, jímž se provádí režim Evropských společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití, v platném znění
- ❑ **Zákon č. 343/2010 Sb.**, kterým se mění zákon č. 594/2004 Sb.
- ❑ **Nařízení vlády č. 344/2010 Sb.**, o stanovení formulářů žádosti o individuální a souhrnné vývozní povolení, žádosti o povolení k poskytnutí zprostředkovatelských služeb a žádosti o mezinárodní dovozní certifikát pro zboží a technologie dvojího užití, s úpravami podle sdělení č. 371/2010

Nařízení Rady (ES) č. 428/2009

- ❑ Příloha I – seznam kontrolovaného zboží
- ❑ Příloha II – Všeobecná vývozní povolení
- ❑ Příloha III – vzory formulářů
- ❑ Příloha IV – seznam zboží vyžadující povolení pro přepravu v rámci EU

Na co se vztahuje povolovací řízení

- ❑ **Vývoz zboží uvedeného v příloze I nařízení**
(§ 3 bod 1 písm. a) zákona)
- ❑ **Přeprava zboží uvedeného v seznamu v příloze IV nařízení**
(§13 zákona)
- ❑ **Poskytování zprostředkovatelských služeb**
(§3 zákona)
- ❑ **Poskytování technické pomoci**
(§12 zákona, Společná akce Rady č. 2000/401/CFSP)

- ❑ **Zvláštní případy povolování – tzv. „catch-all“**
(§3 odst. 1 písm. b), c), odst. 4 zákona)

Zvláštní případy povolování – „catch-all“

Povolení je vyžadováno i na zboží, které není uvedeno v příloze I, jestliže:

- byl vývozce informován příslušnými orgány, že zboží může být celé nebo z části použito ve spojení s vývojem chemických, biologických nebo jaderných zbraní *(čl. 4 (1) nařízení/§ 3 odst. 1 písm. b zákona)*
- vztahuje-li se na kupující zemi nebo na zemi určení zbrojní embargo *(čl. 4 (2) nařízení/§ 3 odst. 1 písm. b zákona)*
- byl vývozce informován, že zboží může být celé nebo z části použito jako díly nebo součásti zboží uvedeného na seznamu vojenského materiálu, které bylo vyvezeno bez povolení nebo v rozporu s povolením *(čl. 4 (3) nařízení/§ 3 odst. 1 písm. b zákona)*
- je-li si vývozce vědom toho, že zboží je celé nebo z části určeno k jakémukoli použití uvedenému v předchozích bodech, musí o tom uvědomit ministerstvo, které rozhodne, zda dotýčný vývoz bude podléhat povolení či nikoliv *(čl. 4 (4) nařízení/§ 3 odst. 4)*

Technická pomoc

Společná akce Rady č. 2000/401/SZBP, o kontrole technické pomoci týkající se určitých vojenských konečných použití

§ 12 zákona č. 594/2004 Sb.

- ❑ Jakákoliv **technická pomoc**, která se vztahuje na opravy, vývoj, výrobu, montáž, zkoušení, údržbu nebo na jiné technické služby a která může mít formu pokynů, školení, předávání pracovních znalostí či dovedností nebo konzultací. Technická pomoc zahrnuje též ústní formu pomoci.
- ❑ **Poskytovatelem** může být osoba fyzická nebo právnická.
- ❑ **Individuální vývozní povolení** se vyžaduje, pokud je TP poskytována mimo území Společenství, je spojena s pohybem osob a je určena nebo si je poskytovatel vědom toho, že je určena
 - k použití ve spojení se ZHN nebo
 - do zemí určení, které podléhají zbrojnímu embargu rozhodnutému společným postojem nebo společnou akcí Rady nebo rozhodnutím Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě nebo zbrojnímu embargu uvalenému závaznou rezolucí Rady bezpečnosti Organizace spojených národů.

Technická pomoc

- ❑ Individuální vývozní povolení na poskytování technické pomoci **nepodléhá celnímu řízení.**
- ❑ Individuální vývozní povolení **se nevyžaduje**, jestliže je technická pomoc poskytnuta
 - v zemi určení uvedené v části 2 přílohy IIa nařízení Rady,
 - formou veřejně dostupné informace nebo jako součást základního vědeckého výzkumu
 - ústní formou a nevztahuje se ke zboží dvojího použití kontrolovanému jedním či více mezinárodními režimy, organizacemi nebo smlouvami.

Druhy povolení

❑ Vývozní povolení

- Všeobecná vývozní povolení Unie
- Národní všeobecné vývozní povolení – ČR nezavedla
- Individuální vývozní povolení
- Souhrnné vývozní povolení

❑ Povolení pro přepravu

- Individuální
- Souhrnné

❑ Povolení pro poskytování zprostředkovatelských služeb

- Individuální

Povolení udělují příslušné orgány členského státu, ve kterém je vývozce usazen

Povolení platí v celé Unii

❑ Mezinárodní dovozní certifikát

Vystavují příslušné orgány členského státu, ve kterém je usazen dovozce

Podání žádosti, správné vyhodnocení všech informací

Co se vyváží (identifikace zboží)

Kam se vyváží (míra rizika)

<http://www.financnianalytickyrad.cz/mezinarodni-sankce.html>

<https://www.sanctionsmap.eu/#/main>

Kdo je konečným uživatelem (spolehlivost partnera)

Jaké je konečné použití (věrohodnost informací o účelu použití)

Předběžné prověření možnosti vydání vývozního povolení

- Vývoz zboží dvojího použití uvedeného na seznamu kontrolovaného zboží

Vyhodnocení všech dostupných informací v daném okamžiku

Předběžné vyjádření k zamýšlenému vývozu není zárukou toho, že v případě podání žádosti o vývozní povolení, bude toto povolení uděleno.

Posouzení potřeby žádat o povolení

(§ 3 odst.4 zákona)

V případě vývozu **zboží neuvedeného na seznamu kontrolovaného zboží**

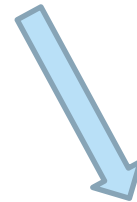
Informace od vývozce, který má pochybnosti o možném zneužití vyváženého zboží – informuje ministerstvo

Vyhodnocení všech dostupných informací v daném čase

Pro daný vývoz není potřeba žádat o vývozní povolení

Stanovení povinnosti žádat o vývozní povolení – tzv. opatření Catch-all

Všeobecné vývozní povolení

Právní rámec

Nařízení Rady (ES) č. 428/2009, kterým se zavádí režim Společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití

- ❑ doplněno **nařízením Evropského parlamentu a Rady č.1232/2011** ze dne 16.11.2011
- ❑ Příloha II k nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/2199 ze dne 17. října 2019 (platné od 30. prosince 2019)

Definice (čl. 2.9) nařízení

„Vývozní povolení pro vývozy do některých zemí určení, které je k dispozici všem vývozcům, kteří dodržují podmínky a požadavky pro využití uvedené v přílohách II.a až II.f“

Všeobecné vývozní povolení

Zjednodušení administrativy spojené s vývozními kontrolami;
platnost ve všech ČS EU.

K dispozici všem vývozcům, kteří dodržují podmínky a požadavky pro použití uvedené v jednotlivých povoleních (přílohy IIa – II f);

Všeobecné vývozní povolení

- ❑ Příloha II.a: EU001 — Vývoz do 7 států
- ❑ Příloha II.b: EU002 — Vývoz do vybraných států
- ❑ Příloha II.c: EU003 — Vývoz po opravě/výměně
- ❑ Příloha II.d: EU004 — Dočasný vývoz na výstavu/veletrh
- ❑ Příloha II.e: EU005 — Telekomunikace
- ❑ Příloha II.f: EU006 — Chemické látky

- ❑ Příloha II.g: seznam zboží, na které nelze použít všeobecné vývozní povolení.

(Seznam podle čl. 9.4.a nařízení a příloh II.a, II.c a II.d nařízení)

Všeobecné vývozní povolení

- ❑ Povinná registrace dle zákona č. 594/2004 Sb. (§ 6 odst. 2) před prvním využitím
- ❑ Registrace formou dopisu na hlavičkovém papíru firmy
- ❑ Povinnosti vývozce
 - sdělit první využití do 30 dnů po datu uskutečnění prvního vývozu
 - sdělit jakékoliv změny údajů v registraci do 15 dnů
 - požádat o zrušení registrace, jestliže po dobu 1 roku nebal využita
 - předložit údaje o vývozech uskutečněných na základě všeobecných vývozních povolení za kalendářní rok, nejpozději do 31. 1. roku následujícího po roku vývozu (§ 6 odst. 7 zákona)

Všeobecné vývozní povolení

Ministerstvo průmyslu a obchodu Licenční správa Na Františku 32 Praha 1 110 15	
V _____, dne _____ Č. j.: _____	
Věc: <u>Registrace k využívání všeobecného vývozního povolení Společenství</u>	
<p>S odvoláním na nařízení Rady (ES) č. 428/2009, kterým se zavádí režim Společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití, a podle § 6 zákona č. 594/2004 Sb., jímž se provádí režim Evropských společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití, žádáme o zaregistrování naší společnosti k využívání všeobecného vývozního povolení Společenství č. EU 00x^{**}).</p>	
Název společnosti: ^{x)}	
Sídlo společnosti: ^{x)}	
IČ: ^{x)}	
Jméno: ^{x)} Funkce (statutární zástupce)	Podpis a razítko:
Příloha: <u>Kopie výpisu z obchodního rejstříku</u>	

^{x)} Údaje musí být shodné s údaji ve výpisu z obchodního rejstříku nebo živnostenského oprávnění.

^{**}) Uveďte číslo/čísla všeobecného vývozního povolení Společenství

Všeobecné vývozní povolení

Ministerstvo průmyslu a obchodu Licenční správa Na Františku 32 Praha 1 110 15	
V _____, dne _____ Č. j.: _____	
Věc: <u>Registrace k využívání všeobecného vývozního povolení Společenství</u>	
S odvoláním na nařízení Rady (ES) č. 428/2009, kterým se zavádí režim Společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití, a podle § 6 zákona č. 594/2004 Sb., jímž se provádí režim Evropských společenství pro kontrolu vývozu, přeprav. zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití, žádáme o zaregistrování č. EU 00x**). Společenství i	
Název společnosti: ^{x)}	
Sídlo společnosti: ^{x)}	
IČ: ^{x)}	
Jméno: ^{x)} Funkce (statutární zástupce)	Podpis a razítko:
Příloha: <u>Kopie výpisu z obchodního rejstříku</u>	

^{x)} Údaje musí být shodné s údaji ve výpisu z obchodního rejstříku nebo živnostenského oprávnění.

^{**)} Uveďte číslo/čísla všeobecného vývozního povolení Společenství

Žádost o vývozní povolení - individuální

Podávána prostřednictvím DS na elektronické formuláři

Součástí žádosti:

- návrh na uzavření smlouvy anebo uzavřená smlouva
- originál nebo úředně ověřená kopie výpisu z obchodního rejstříku ne starší 90 dnů nebo obdobný doklad prokazujícího oprávnění k podnikatelské činnosti související s vývozem zboží dvojího použití*
- dovozní certifikát příslušného orgánu státu dovozu nebo originál prohlášení o konečném použití vyváženého zboží potvrzený konečným uživatelem na hlavičkovém papíru
- povolení příslušného státního orgánu, pokud je vyžadováno zvláštními právními předpisy
- na žádost ministerstva další doklady a informace umožňující řádné posouzení daného případu

Žádost o vývozní povolení - souhrnné

- ❑ Společnosti obchodující se zbožím dvojího použití jsou povinny dodržovat požadavky na kontrolu obchodu, které ukládají právní předpisy EU a národní legislativa. Musí se zdržet účasti na transakcích, u nichž existuje obava, že zboží může být použito pro účely šíření zbraní.
- ❑ Vývozce, který žádá o vydání souhrnného vývozního povolení musí prokázat, že je schopen dodržovat režim kontroly vývozu, zejména ověřovat konečné použití jednotlivých dodávek zboží dvojího použití v rámci uděleného souhrnného vývozního povolení. Za tímto účelem společnosti zavádějí soubor vnitřních politik a postupů, známých také jako vnitropodnikový program pro kontrolu vývozu (**Internal Compliance Programme, ICP**).

Vnitropodnikový program pro kontrolu vývozu

- ❑ Nástroj k předcházení šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů a zabránění mezinárodního terorismu, je důležitou součástí národní bezpečnosti, zahraniční politiky a ekonomických zájmů státu.

DOPORUČENÍ KOMISE (EU) 2019/1318 ze dne 30. července 2019 k vnitropodnikovým programům pro kontrolu vývozu pro kontroly obchodu se zbožím dvojího užití podle nařízení (ES) č. 428/2009

<https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/licencni-sprava/mezinarodni-kontrolni-rezimy-zbozi-dvojeho-pouziti/upozorneni-pro-vyvozce-k-vnitropodnikovemu-programu-pro-kontrolu-vyvozu--248321/>

Povinnosti vývozce

- Vrátit výtisk určený pro celní řízení zpět ministerstvu po skončení realizace vývozu nebo nejpozději do 15 dnů po skončení platnosti povolení
- Oznámit nevyužití vývozního povolení a vrátit oba výtisky
- Vést evidenci o vývozech po dobu nejméně 5 let od konce kalendářního roku, ve kterém se vývoz uskutečnil
- Předložit doklad o ověření dodávky vystavený příslušným úřadem země dovozu potvrzující přijetí zboží v povolené zemi určení
- Poskytnout součinnost při provádění kontrol

Porušení povinností vývozce

❑ Přestupky podle § 17 zákona

(nevede evidenci, při přepravě v rámci EU nevede, že se jedná o kontrolované zboží)

- pokuta do výše 5 000 000,- Kč

❑ Přestupky podle § 18 zákona

(a), b) vyveze/přepraví zboží dvojího použití bez platného povolení, c) poruší rozhodnutí o zákazu tranzitu, d), e) poskytne zprostředkov. služby/technickou pomoc bez platného povolení, f) poskytne nepravdivé nebo neúplné údaje nebo zamlčí informace důležité pro řádné posouzení žádosti, g) poruší některou z povinností stanovenou nařízením nebo zákonem, h) poruší podmínky uvedené v povolení, i) vyveze zboží bez platné registrace)

- pokuta do výše 20 000 000,- Kč /písm. a) – f) + zákaz vývozu na 3 roky
- pokuta do výše 5 000 000,- Kč / písm. g) – i) + zákaz vývozu na 2 roky při opakovaném přestupku

Pokus přestupku podle § 18 odst. 1 písm. a), b), c), a i) je trestný!!

Prodloužení platnosti, oprava vydaného povolení

- ❑ **Prodloužení platnosti** vydaného povolení je možné pouze na základě písemné, řádně odůvodněné a doložené žádosti optimálně 2 měsíce před vypršením platnosti povolení
- ❑ **Oprava** zřejmých nesprávností na základě písemné žádosti *(pouze administrativního charakteru)*

Informace o vývozních kontrolách na webu MPO

<https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/licencni-sprava/mezinarodni-kontrolni-rezimy-zbozi-dvojeho-pouziti/>

<https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/licencni-sprava/mezinarodni-kontrolni-rezimy-zbozi-dvojeho-pouziti/zakladni-informace-oddeleni-mezinarodnich-kontrolnich-rezimu--10749/>

<https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/licencni-sprava/mezinarodni-kontrolni-rezimy-zbozi-dvojeho-pouziti/formulare-zadosti-o-povoleni-a-doporucene-vzory-prohlaseni-konecneho-uzivatele--10320/>

Děkuji za pozornost

dual@mpo.cz

ondrejckikova@mpo.cz

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Ing. Zora Ondřejčiková
Licenční správa MPO
odd. mezinárodních kontrolních
režimů